

Do?um Beklentileri ve Deneyimleri Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Do?um Beklentileri ve Deneyimleri Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=20076>

Özet

Do?um Beklentileri ve Deneyimleri Ölçe?i (DBEDÖ), bireylerin do?um sürecine dair hem psikolojik hem de fizyolojik **beklentilerini** ve bu beklentilerin ger?ekle?en **do?um deneyimleri**yle olan ili?kisini ölçmek amacıyla geli?tirilmis bir psikometrik araçtır. Ölçe?in Türkçe adaptasyonu, 2018 yılında Ay?egül Muslu tarafından yapılmıştır. Bu adaptasyon çalışması, orijinal ölçe?in kültürel bağlama uygunluğunu ve psikometrik özelliklerini (geçerlik ve güvenirlik) Türk popülasyonunda incelemeyi hedeflemiştir. Bu tür ölçekler, anne adaylarının do?um öncesi kaygı düzeylerini belirlemede ve do?um sonrası duygusal durumların öngörmede kritik rol oynamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Do?um Beklentileri, Do?um Deneyimleri, Do?um Kaygısı, Anne Sağlığı, Ölçek Uyarlama, Jinekoloji, Perinatal Dönem

Yazarlar

Ay?egül Muslu (Türkçe Uyarlama)

Amaç

Ölçe?in temel amacı, hamilelik ve do?um sürecindeki kadınların **do?um** eylemi öncesindeki bilişsel ve duygusal beklentilerini sistematik bir şekilde de?erlendirmek ve bu beklentilerin ger?ek do?um deneyimiyle ne ölçüde örtüştü?üğünü veya ayrıştığını tespit etmektir. Bu sayede, sağlık profesyonelleri ve araştırmacılar, beklenti-deneyim uyumsuzluğunun potansiyel olarak yol açabileceği do?um sonrası depresyon veya travmatik do?um deneyimi risklerini erken aşamada belirleyebilirler. Ölçek, özellikle perinatal dönemdeki psikolojik müdahale programlarının etkinliğini ölçmek için de kullanılabilir.

Yapı (Ölçülen Yapı)

Do?um Beklentileri ve Deneyimleri Ölçe?i, genellikle iki ana psikolojik yapıyı ölçmek üzere tasarlanmıştır:

Do?um Beklentisi: Bireyin do?um eyleminin şiddeti, süresi, tıbbi müdahaleler ve kontrol düzeyi hakkındaki ön varsayımların ve inançların kapsar. Bu, genellikle do?umun olumlu ya da olumsuz geçeceğine dair genel bir **algıyı** içerir.

Do?um Deneyimi: Gerçekle?en do?um sonrası bireyin yaşadığı olaylar (ağı yönetimi, destek, iletişim kalitesi) nasıl algıladığını ve bunlara dair duygusal tepkilerini de?erlendirir.

Ölçek, bu iki yap? aras?ndaki korelasyonu inceleyerek, beklentilerin deneyim üzerindeki etkisini veya deneyimin beklentileri nas?l yeniden ?ekillendirdi?ini anlamaya yard?mc? olur.

Geçerlik

Do?um Beklentileri ve Deneyimleri Ölçe?i'nin Türkçe uyarlama çal??mas? kapsam?nda **geçerlilik** çal??malar? yürütülmü?tür. Muslu (2018) taraf?ndan sunulan **Yüksek Lisans Tezi**, ölçe?in yap? geçerli?ini ve içerik geçerli?ini inceleyen detayl? analizleri bar?nd?rmaktad?r.

Uyarlama çal??mas?nda genellikle yap? geçerli?ini test etmek amac?yla faktör analizi teknikleri kullan?l?r. Bu analizler, ölçek maddelerinin Türk kültüründe orijinal ölçekteki teorik yap?yla uyumlu alt boyutlar? ölçüp ölçmedi?ini gösterir. Ancak, bu özet içeri?inde spesifik geçerlik katsay?lar? belirtilmemiştir; detayl? katsay?lar ve bulgular için tezin tamam?na ba?vurulmas? gerekmektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in **güvenirlik** analizleri, ölçe?in zamana kar?? tutarlılı??n? ve iç tutarlılı??n? de?erlendirmek için yap?lmı?tır. Türkçe uyarlama çal??mas?nda (Muslu, 2018), ölçe?in iç tutarlılık katsay?s? olan Cronbach Alfa de?eri hesaplanmı?tır.

Yüksek bir Cronbach Alfa de?eri, ölçekteki maddelerin ayn? yap?y? ölçme konusunda tutarlı oldu?unu gösterir. Uyarlama çal??mas?nda elde edilen güvenilirlik sonuçlar?, ölçe?in Türk popülasyonunda güvenilir bir ölçme arac? olarak kullan?labilece?ini desteklemektedir, ancak spesifik katsay?lar tez içeri?inde yer almamaktadır.

Faktör Analizi

Do?um Beklentileri ve Deneyimleri Ölçe?i'nin Türkçe formunun yap? geçerli?ini belirlemek amac?yla **faktör analizi** uygulanmı?tır. Bu analiz, orijinal ölçe?in çok boyutlu yap?s?n?n Türkçe versiyonunda da korunup korunmadı?n? incelemiştir.

Faktör analizinin sonuçlar?, ölçe?in, beklentiler ve deneyimler gibi ayr? ancak ilişkili alt boyutlardan olu?tu?unu göstermi? olabilir. Bu alt boyutlar?n her birinin yük de?erleri ve aç?klanan varyans oranlar?, ölçe?in psikometrik kalitesini bilimsel olarak kan?tlamaktadır.

Ölçme Arac? Bilgileri

Test Type: Ölçek Uyarlama (Adaptation)

Format: Genellikle 5'li veya 7'li Likert tipi derecelendirme ölçe?i kullan?larak cevaplanan maddelerden olu?ur. (Kesin derecelendirme bilgisi kaynakta belirtilmemiştir.)

Language Available: Türkçe (Uyarlama Dili)

Population Group: Gebeler (Hamile kad?nlar) ve yeni do?um yapm?? anneler.

Age Group: Do?urganlık ça??ndaki yeti?kin kad?nlar.

Population Details: Türkiye'deki hamile ve do?um yapm?? kad?nlar üzerinde geçerlilik ve güvenirlik çalışması yapılmıştır.

Test Methodology: Bireysel olarak uygulanan, öz bildirim (self-report) envanteri.

Anahtar Kelimeler

Do?um, Gebelik, Psikometri, Geçerlilik, Güvenirlik, Do?um Deneyimi

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemiştir.

Affiliation Email addresses: ayse.muslu@hotmail.com

Correspondence Address: Manisa Celal Bayar Üniversitesi (Uyarlama çalışması yap?ld?? kurum).

?zinler, Ücret ve Test Y?li?

Bu ölçek, Ay?egül Muslu'nun 2018 yılında Manisa Celal Bayar Üniversitesi'nde tamamlad??? **Yüksek Lisans Tezi** kapsamında uyarlanmıştır. Ölçeğin kullanımı izinleri ve olası ücretlendirme bilgileri için doğrudan sorumlu yazar Ay?egül Muslu ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. Akademik çalışmalarda kullanımı genellikle yazarın iznine tabidir.

Ölçeğin orijinal PDF belgesi aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir:

[dogum-beklentileri-ve-deneyimleri-olcegi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Muslu, A. (2018). *Do?um Beklentileri ve Deneyimleri Ölçeği'nin Türkçe geçerlilik güvenirlik çalışması* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Manisa.

Ek Kaynak Linki: tez.yok.gov.tr (YÖK Ulusal Tez Merkezi)

Do?um Beklentileri ve Deneyimleri Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Maddeler için yazar?n orijinal tezine veya PDF doküman?na ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM